

Краса рідної природи Повторення

1. Прочитай речення з віршів Світлани Жук.

1. В лісі верес розкриває ніжні келихи бузкові, і багрянець покриває пишні грона калинові. 2. Я з гаю принесу багряне й жовте листя, цю осені красу, задумливу і чисту. 3. А місяць, ніби князь, красою сяє, рожевий захід відгорів і згас, земля у теплім затишку дрімає, солодкі сни дарує літній час. 4. Загубилось літо, закотилось в осінь. 5. Їжачок листочки носить, нанизавши, мов намисто. 6. Яке прекрасне, синьозоре у штиль ранковий Чорне море! 7. На сході спахлах бузкові, ніжно-рожеві, бірюзові.

- Знайди в реченнях прикметники, зафарбуй їх у **червоний колір**. Підкресли іменники, які описані зафарбованими прикметниками.

Особливу роль у літературних творах відіграють **прикметники**. Це — виражальні (художні) засоби мовлення. Вони підкреслюють характерні риси, якість певних предметів або явищ, збагачують мову емоціями, додають до тексту мальовничості.

- Знайди дієслова, ужиті в переносному значенні. Зафарбуй їх у **синій колір**. Дії яких предметів вони описують? Підкресли назви цих предметів.

Письменники часто використовують такий художній засіб виразності мовлення, коли переносять дії одних предметів на інші за подібністю, наприклад: *ліс спить, річка співає, листок приліг*.

- Знайди в реченнях порівняння, зафарбуй їх у **зелений колір**. Прочитай, що і з чим порівнює поетеса.

Порівнянням називається словесний вираз, у якому уявлення про предмет описується шляхом зіставлення його з іншим предметом за подібними ознаками. Це художній засіб мовлення.

2. Відшукай художні засоби мовлення у творах інших письменників і поетів. Випиши кілька прикладів.

3. Складіть і запишіть словникову палітру до слів *літо, осінь, туман*.

Наприклад: літо безтурботне;
осінь нечутно підійшла;
туман, наче молоко.

АБВ Урок 2

Осінь така мила...

Стилі текстів. Використання виражальних засобів мовлення в текстах художнього стилю

1. Прочитай подані нижче речення.

А Неба бездонна і чиста глибінь снує і снує золотисту вуаль, ще в ньому квітує волошкова синь, вже зріє у ньому осіння печаль (*Світлана Жук*).

Б Із лип, із кленів сиплеться пожовклий лист. Спадає помалу, як метелик. Сідає один на один, золотий, мокрий від сліз. Стоїть над землею золоте сяйво (*Степан Васильченко*).

В Початком осені вважають день, коли добова температура становить 10 °С. Це може бути період із 29 вересня по 7 жовтня.

Г До уваги вчителів!

17 вересня о 15 годині в актовій залі школи відбудеться зустріч з авторами підручника «Я у світі». Запрошуємо до спілкування.

Оргкомітет

- Розфарбуй у текстах різними кольорами слова, що є художніми засобами мовлення.
- Як ти думаєш, чому немає художніх засобів мовлення в текстах **В**, **Г**?

Залежно від стилю мовлення тексти бувають: художні, наукові, науково-популярні, ділові та інші.

